

dysfunkcyjnym w polepszaniu ich sytuacji życiowej. Praca asystenta rodziny ma charakter praktyczny, prognostyczny, teleologiczny niezależnie od form oddziaływań. Istotna jest także zbieżność realizacji zadań opiekuńczo-wychowawczych z socjalnymi i rozwojowymi.

Aktywność opiekuńczą i pracę socjalną podejmowaną w środowisku lokalnym Starostwa w Janowie Lubelskim omówiła mgr Anna Smit w wystąpieniu zatytułowanym „Specyfika instytucjonalnych działań wychowawczych w środowisku lokalnym Janowa Lubelskiego”.

Konferencja miała charakter edukacyjny. Oprócz pracowników naukowych Katedry Pedagogiki Opiekuńczej KUL wzięli w niej udział pracownicy pomocy społecznej i opieki społecznej oraz osoby zajmujące się pracą socjalną. W spotkaniu uczestniczyli również rodzice zastępczy z rejonu Starostwa w Janowie Lubelskim.

DOROTA BIS, KATARZYNA BRAUN
Katedra Pedagogiki Chrześcijańskiej KUL
KS. MAREK JEZIORAŃSKI
Katedra Pedagogiki Opiekuńczej KUL

XXVIII LETNIA SZKOŁA MŁODYCH PEDAGOGÓW
„Opowiem wam o swojej pasji – słowem, obrazem, dźwiękiem...”
Sandomierz, 15-20 września 2014

Letnie szkoły młodych pedagogów (LSMP) organizowane są od 1979 r. (z przerwą w czasie przemian ustrojowych). Ich celem jest wspieranie i stymulowanie rozwoju naukowego młodych pedagogów, w ramach którego tworzone są okazje do uzupełniania i pogłębiania wiedzy, bogacenia własnego warsztatu badawczego, a także możliwości debiutów naukowych. Stanowią one także przestrzeń spotkań o wyjątkowym charakterze, sprzyjającym integracji środowisk akademickich, wzajemnemu poznaniu, zawiązaniu znajomości i przyjaźni, a także zacieśnieniu więzi międzypokoleniowej.

Każdego roku letnia szkoła organizowana jest pod patronatem Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN, a ciężar organizacyjny przyjmuje jeden z ośrodków naukowych w Polsce. W tym roku po raz pierwszy jej gospodarzem był Instytut Pedagogiki Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II. Od dwudziestu jeden lat kierownikiem naukowym letnich szkół jest prof. dr hab. Maria Dudzikowa (UAM), wiceprzewodnicząca KNP PAN, która wraz z zespołem gospodarzy ustala założenia

tematyczne szkoły, zaprasza prelegentów oraz poprzez wielomiesięczną pracę z uczestnikami LSMP dba o wysoki poziom wystąpień.

Tegoroczna XXVIII Letnia Szkoła Młodych Pedagogów odbywała się w dniach 15-19 września w Sandomierzu, a jej tematem wiodącym było hasło: „Opowiem wam o swojej pasji: słowem, obrazem, dźwiękiem...”. Podczas wykładów mistrzów (zaproszonych profesorów) i wystąpień pedagogów, którzy rozwijają swoje zainteresowania badawcze (doktorów, magistrów) oraz prowadzonych warsztatów, analizowane było zagadnienie pasji – jako atrybutu człowieka rozpatrywanego w perspektywie ontologicznej, epistemologicznej, aksjologicznej i teleologicznej. Program szkoły został skonstruowany w ten sposób, że po każdym wykładzie mistrza głoszone były referaty młodych pedagogów, korespondujące z tematem podjętym przez profesora, a ich dopełnienie stanowiła dyskusja.

Wykładem inauguracyjnym tegoroczną Szkołę a zarazem otwierającym szerokie spektrum problemowe związane z zagadnieniem pasji, był wykład ks. prof. dr. hab. Michała Hellera (UP JP2): „Jak być uczonym z pasją”. Wykład ten został przygotowany wcześniej w formie wywiadu oraz odtworzony poprzez platformę Academicon.pl (<http://academicon.pl/serwisy/pedagogika/aktualnosc/wywiady/jak-byc-uczonym-z-pasja-wywiad-z-ks-prof-michalem-hellerem-0>) ze względu na niemożliwość osobistej obecności Księdza Profesora w dniu inauguracyjnym.

W kolejnych blokach tematycznych analizie poddane zostały następujące zagadnienia.

Pierwszy z podjętych obszarów podejmował zagadnienie **istoty i mechanizmów pasji oraz procesu kształtowania się pasji**. Tutaj wykładami wprowadzającymi były referaty: prof. dr. hab. Stanisława Popka (UMSC) – „O istocie i mechanizmach pasji” oraz prof. dr. hab. Wiesławy Limont (UMK) – „Czy i jak można zarażać pasją?”. Pierwszy prelegent wskazał psychologiczne aspekty analizy zagadnienia „pasja”. Wyznaczony kierunek został następnie podjęty przez młodych uczestników Szkoły. W tej sekcji swoje referaty wygłosili: dr Beata Kunat („Entuzjazm, zaangażowanie, żar, konik a może bzik...”), dr Magdalena Bełza („Moje małe pasyjki a zadania rozwojowe Havighursta”), dr Sylwia Jaskulska („Jak wyrastałam ze swoich pasji?”) oraz dr Małgorzata Zalewska-Bujak („Maszyna do szycia – Singer. Jeśli nie moja pasja – to coś bardzo ważnego!”). Kierunek rozważań zaproponowany przez prof. Limont został podjęty przez następujące grono młodych: dr Ewa Bochno („O zarażaniu studentów pasją społecznikowską”), mgr Beata Nosek („Moja pasja – wolontariat i działalność społeczna. Jak stałam się pasjonatką, jak to się przejawia i jak swoją pasją zarażam studentów i rodzinę?”), dr Zofia Okraj („O uprawianiu dydaktyki z pasją”), dr Alicja Korzeniecka-Bondar („Grunt się przejmować, czyli o stawianiu się nauczycielem akademickim”) oraz mgr Natalia Rapa („Znaczenie pasji w kształtowaniu kultury organizacyjnej uniwersytetu na przykładzie The International Center for Studies in Creativity SUNY – Buffalo State, USA”).

Kolejny blok tematyczny podejmował zagadnienie **interdyscyplinarnej analizy kategorii „pasja”**. Wykładami inspirującymi poszukiwania młodych uczestników był wykład ks. prof. dr. hab. Michała Hellera oraz dr. hab. Macieja Tanasia, prof. APS, pt. „Dlaczego ludziom potrzebna jest pasja”. W tym obszarze tematycznym swoimi badaniami podzielili się następujący młodzi uczestnicy: dr Zofia Remiszewska („Na

marginesie autopsji – Pokonywanie przeciwności losu. Życie jako pasja”), dr Katarzyna Pardej („Kultura społeczeństwa wiejskiego – moja zaniechana pasja?”), dr Aneta Makowska („Od «innego» do «lokalnego»: praca badawcza jako źródło pasji. Odkrywanie nowych kultur na przykładzie realizacji projektu SIT”) oraz dr Urszula Markowska-Manista („Od Afryki środkowej do Kaukazu południowego. Terenowe pasje pedagogiki międzykulturowej”).

Podczas debat podjęto zagadnienie pokazania **pułapek i wynaturzeń pasji**. Wykłady wiodące zostały wygłoszone przez dr. hab. Marka Krajewskiego, prof. UAM – „Dlaczego i jak pasja bywa towarem i o innych wynaturzeniach”, oraz przez prof. dr. hab. Marię Czerepaniak-Walczak (USz) – „O emancypacji jako źródle i efekcie pasji”. To zagadnienie było następnie kontynuowane w następujących wystąpieniach: dr Maksymilian Chutorński („Cudza pasja jako instrument władzy”), dr Magdalena Czubak-Koch („Z szewską pasją o pasji”), dr Jolanta Sajdera („Pasja jako inspiracja działań przedsiębiorczych”), dr Anna Kola („Akademicki okrągły stół, czyli o pasji pozytywnej dla wszystkich. Działalność ruchu społecznego Obywatele Nauki”), mgr Adam Konopnicki („Przestrzeń wirtualna, jako miejsce realizowania swoich pasji. Nowe oblicza praktyk społecznych, możliwości, kontrowersje”), mgr Jarosław Kotliński („Predylekcje NEET-sów, czyli o tym czy, a jeśli tak to czym pasjonują się młodzi trwale pozostający poza pracą i nauką”).

Zagadnieniem, które było podejmowane w najszerszym wymiarze debat Szkoły, to **indywidualne doświadczenia życiowe jako droga kształtowania własnych pasji, pasji wychowanków oraz ich znaczenie w indywidualnym i społecznym funkcjonowaniu człowieka**. W tym bloku pasje zostały podzielone na kategorie tematyczne – pasje społeczne; artystyczne: muzyczne, plastyczne, teatralne, fotograficzne; podróźnicze. Podobnie jak w poprzednich zagadnieniach, dyskusja poprzedzona była wykładem mistrza – profesora i korespondującymi z tym zagadnieniem wystąpieniami młodych pedagogów. Pasjom społecznym poświęcone zostały wykłady prof. dr. hab. Bogusława Śliwerskiego (ChAT) – przewodniczącego KNP PAN – „O harcerstwie. Moja droga do pedagogiki jako pasji”, oraz prof. dr. hab. Amadeusza Krausiego (UG), „Jak z niepełnosprawnymi żeglować z pasją”. Ta tematyka została podjęta przez dr Katarzynę Marszałek („Na zawsze w harcerstwie”), mgr Katarzynę Chrząszcz („Pomaganie – obowiązek, misja, droga życiowa? a może pasja?”), dr Ewę Kopeć („Jestem kuratorem społecznym w sprawach rodzinnych i nieletnich. Mimo wszystko”) oraz mgr. Grzegorza Kozdrasia („Od szkoły podstawowej do Światowego Kongresu Naukowego Sportów i Sztuk Walki – JUDO moja pasja”).

Pasji artystycznych dotyczyły wykłady: prof. dr. Leszka Mądzika (KUL) – „Teatr i fotografia – moja pasja”, prof. dr. hab. Janusza Kirenki (UMCS) – „W poszukiwaniu harmonii: o moich dwóch muzach”, oraz dwa warsztaty: muzyczny – „Co komu w duszy gra” (dr Krzysztof Sawicki, dr Wojciech Siwak [UwB]) oraz fotograficzny – „Pomiędzy obrazem a słowem. O tajemnicy fotografii” (dr Małgorzata Makiewicz [Usz]) oraz przedstawiciele Sandomierskiego Towarzystwa Pasjonatów Fotografii: Ewa i Janusz Sierokosz i Albert Kopeć. W tym obszarze swoimi pasjami dzielili się następujący młodzi: mgr Łukasz Bednarczyk („O mojej pasji rozwijania siebie i innych. Rzecz o akceptacji niepełnosprawności”), mgr Weronika Pańków („Moja droga do wolontariatu z dziećmi niepełnosprawnymi”), mgr Anna Wojtas („Komunikacja

[alternatywna] jako przesyłanie – język migowy, moja pasja”), dr Edyta Nieduziak („Opowiem wam fotografią o pasji tworzenia teatru – mojej i osób niepełnosprawnych”), mgr Katarzyna Maliszewska („O mojej pasji teatralnej: Mężczyźni życia czyli Stacyjka Zdrój i wrażliwa edukacja”), mgr Barbara Biskup („Co wydarzyło się między A-B a B-B, czyli o tym jak drama zmieniła moje widzenie siebie i innych”), mgr Magda Piwowarska („Animator czasu wolnego – jak odnalazłam swoją pasję”), mgr Jerzy Grzegorek („Opowiem wam o swojej pasji bycia animatorem kultury”), dr Tomasz Michalewski („Moje stawanie się pasjonatem muzyki”), mgr Magdalena Handke („Sukces jako źródło rozwoju pasji muzycznych”) oraz mgr Iwona Murawska („Ze śpiewem przez życie – moja muzyczna opowieść o pasji”).

Pasje podróżnicze zostały zaprezentowane przez prof. dr hab. Eugenię Potulicką (UAM) – „O śnieżnej kuli. O swoich podróżach”, oraz dr. hab. Krzysztofa Wroczyńskiego, prof. KUL, „Himalaje – moja pasja”. Do tych zagadnień zostały dołączone następujące wykłady uczestników: mgr Ewelina Waligóra („Góry jako pasja motywująca do działania”), mgr Zuzanna Leliwa-Pruszek („Od Odessy do Santiago de Compostella. Moje podróże w okrywaniu pasjonującego życia”).

Próba prezentacji poszczególnych zagadnień podjętych w obszarze pasji pokazuje, że jest to rzeczywistość bardzo szeroka i różnorodna. Wyjątkowość każdego wystąpienia opierała się na specyficznym indywidualnej formie realizowania określonej pasji przez prelegenta. Dlatego też został również wyznaczony bardzo szeroki obszar debat o pasji, któremu trudno było nadać wspólny mianownik i wyłonić z nich jedną myśl wiodącą. W ten sposób w program każdego dnia Szkoły włączony został również pewien blok zagadnień, który trudno było połączyć z wyżej wymienionymi, a który poszerzał tematykę podejmowanej dyskusji oraz pozwalał każdemu uczestnikowi odnaleźć swoje miejsce w problematyce tegorocznej LSMP. Do tych zagadnień można zaliczyć następujące wykłady mistrzów: prof. dr hab. Dorota Klus-Stańska (UG) – „Jak obserwując swojego syna zostałam pedagogiem z pasją”, dr hab. Agnieszka Cybal-Michalska, prof. UAM – „Dlaczego zasypiam z filmem francuskim a nie przy jego oglądaniu”, ks. prof. dr hab. Marian Nowak – „Być kapłanem więziennym – między misją a pasją”, dr hab. Ewa Domagała-Zyśk – „Pasja nauczania języka, kiedy problemem jest język”.

W tak wyznaczonym wielowątkowym zagadnieniu, swoje doświadczenia związane z pasją – jej przeżywaniem i rozwijaniem – ukazywali młodzi uczestnicy: dr Paulina Forma („Rodzina wielodzietna. Jak osobiste doświadczenia przekształciły się w moją naukową pasję”), mgr Maciej Sokołowski-Zgid („Jak wykorzystać pasję do opowiadania historii w badaniu rzeczywistości społecznej metodą obiektywnej hermeneutyki?”), dr Małgorzata Lis („Ich życie moją pasją. Marczak. Marczak-Oborski. Wieczorkiewicz. Badania biograficzne w naukach o wychowaniu”), dr Bożena Tołwińska („Szkoła jako organizacja ucząca się – o przeistaczaniu moich zainteresowań badawczych w pasję”), dr Marta Krasuska-Betiuk („Czy teoria społecznych reprezentacji Serge Moscoviciego może być moją pasją?”), dr Sylwia Galanciak („O dzieleniu się pasją – edukacja filmowa uczniów i nauczycieli”), mgr Aleksander Cywiński („Dialog ze sztuką jako warunek mojego istnienia”), mgr Dorota Ejneberg („Słowem, obrazem pokażę Wam jak powstała moja pasja fotografowania świata [bez]domności”), dr Przemysław Paweł Grzybowski („Pasja leczenia [u]śmiechem. Doktorzy

klauni w działaniu”), mgr Marcin Rojek („Młodego pedagoga pasja bycia żołnierzem słowem, obrazem i dźwiękiem malowana”), mgr Julia Karapuda („Wprowadzanie dzieci w świat wartości jako moja pasja”), dr Urszula Lewartowicz („Nauczyciele z pasją jako animatorzy pozalekcyjnej edukacji kulturalnej”), dr Izabella Kust („Jak szkoła może pomóc uczniowi w odkrywaniu pasji. Analiza przypadku”), mgr Magdalena Giercarz-Borkowska („Co dzieje się z pasją uczenia [się] po przekroczeniu progu szkoły? O szkolnych inhibitorach rozwoju i realizowaniu edukacyjnych pasji poza szkołą”), dr Katarzyna Szorc („Nauczyciel w okowach «szewskiej pasji»”) oraz mgr Iwona Jankowska („Paradoksy pasji nauczycielskiej. Postawienie problemu”).

Szczególnym wydarzeniem XXVIII Letniej Szkoły Młodych Pedagogów był wykład prof. dr hab. Marii Dudzikowej (UAM), „O swojej miłości – książkach”. Na kanwie własnej historii życia Pani Profesor przedstawiła zagadnienie związane z **pedagogicznymi uwarunkowaniami zaangażowania i konstruowania autorskiej sztuki narracji**. W ten obszar tematyczny wpisali się ze swoimi wystąpieniami również tacy prelegenci, jak: dr Anna Babicka-Wirkus („Czytanie książek – namiętność i/lub męka młodego badacza”), dr Justyna Miko-Giedyk („Wiersze – moja pasja uśpiona”) oraz dr Oskar Szwabowski („Pasja, której nie ma [?]”).

W czasie trwania XXVIII Letniej Szkoły Młodych Pedagogów wygłoszonych zostało 19 wykładów mistrzów oraz 57 wystąpień młodych pedagogów (31 doktorów i 26 magistrów) z 24 różnych ośrodków naukowych.

Bardzo ważnym elementem Szkoły był także czas przewidziany na „Spotkanie z Mistrzem”. Młodzi pedagodzy uczestniczyli w indywidualnych konsultacjach z profesorami nad zagadnieniami związanymi z poszukiwaniami badawczymi oraz pracami nad dysertacjami doktorskimi lub projektami habilitacyjnymi. Tegorocznej Letniej Szkole Młodych Pedagogów towarzyszyły także cztery wystawy: wystawa obrazów autorstwa prof. dr. hab. Janusza Kirenko z UMCS-u; wielkoformatowa wystawa pokonkursowa „Matematyka w obiektywie” przygotowana przez dr Małgorzatę Makiewicz z USZ; wystawa fotograficzna – „Teatr z Niepełnosprawnymi” dr Edyty Nieduziak z Uniwersytetu Wrocławskiego; wystawa fotograficzna – „Leczenie (u)śmiechem” – z doświadczeń dr. Przemysława Grzybowskiego z UMK jako doktora Cłowna.

Ponadto w czasie trwania XXVIII Letniej Szkoły Młodych Pedagogów mogliśmy doświadczyć życzliwości i bezinteresownej pomocy mieszkańców i Władz Sandomierza. Za zgodą Władz Miasta inauguracja Szkoły odbyła się w Sali Rycerskiej w Muzeum Okręgowym na Zamku w Sandomierzu. W związku z tym, że tematem przewodnim Szkoły była kategoria „pasja”, w trakcie trwania Szkoły odbyły się także dwa spotkania z pasjonatami z Sandomierza: z Chorągwią Rycerstwa Ziemi Sandomierskiej, której przedstawiciele opowiadali o swoich pasjach oraz dali uczestnikom Szkoły pokaz tańców dawnych, oraz z Sandomierskim Towarzystwem Pasjonatów Fotografii.

Tradycją letnich szkół młodych pedagogów jest wpisany w ich program Dzień Gospodarzy. W tym dniu wszyscy uczestnicy Szkoły przyjeżdżają do uczelni organizującej w danym roku LSMP. 18 września Letnia Szkoła Młodych Pedagogów gościła w murach Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II. W program tego dnia wpisane zostało między innymi spotkanie ze wszystkimi pracownikami Instytutu

Pedagogiki KUL. Po prezentacji Uniwersytetu i Instytutu Pedagogiki uczestnicy Letniej Szkoły mieli możliwość spotkania się w katedrach z pracownikami prowadzącymi badania w interesujących ich obszarach. Mogli poznać historię naszej Uczelni poprzez wizytę w Muzeum Uniwersyteckim oraz fragment współczesnych zainteresowań badawczych poprzez zwiedzenie laboratorium eksperymentalnego z zakresu neuropsychologii, prowadzonego przez dr. hab. Piotra Francuza, prof. KUL. Dla wielu bardzo duże znaczenie miała wizyta w Hospicjum im. Małego Księcia w Lublinie. Doświadczenie spotkania z pracownikami tej szczególnej instytucji było praktyczną egzemplifikacją treści omawianych podczas Szkoły. W tym miejscu w sposób szczególnie można było zobaczyć, jak z pasją być z człowiekiem, towarzyszyć dziecku w bardzo trudnych sytuacjach życia.

Dzięki organizacji XXVIII Letniej Szkoły Młodych Pedagogów przez Instytut Pedagogiki KUL, wielu pedagogów mogło nie tylko wzbogacić swój warsztat badawczy, ale także poznać bliżej Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II i specyfikę prowadzonych w nim badań.

PIOTR MAGIER

Katedra Pedagogiki Ogólnej KUL

KS. MAREK JEZIORAŃSKI

Katedra Pedagogiki Ogólnej KUL

MIĘDZYNARODOWY PROGRAM WSPÓŁPRACY „TRINATIONAL”
ALICE SALOMON HOCHSCHULE BERLIN
INSTITUT DU TRAVAIL SOCIAL DE LA RÉGION AUVERGNE
W CLERMONT-FERRAND INSTYTUTU PEDAGOGIKI KUL
SPOTKANIE II
Clermont-Ferrand, 21-28 września 2014

Drugim z rzędu, realizowanym w ramach międzynarodowego programu „Trinational”, było spotkanie w Clermont-Ferrand, we Francji. Zorganizowane zostało w dniach 21-28 września 2014 r. przez studentów Instytutu Pracy Socjalnej Regionu Owernia. Spotkanie odbywało się pod nazwą „La précarité des jeunes issus de l’immigration” i poświęcone zostało zagrożeniom młodzieży pochodzącej z rodzin imigrantów. Kontynuując program wymiany, francuscy gospodarze przygotowali cykl wykładów uniwersyteckich oraz spotkań z pracownikami instytucji pomocy społecznej.